

Sygn. akt VU 86/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Ewa Tomczyk

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z wniosku S. T.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł.(...)a w T.

o prawo do emerytury rolniczej

na skutek odwołania S. T.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł.(...)a w T.

z dnia 21 grudnia 2015r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni S. T. prawo do emerytury rolniczej od dnia 20 listopada 2015 roku.

Sygn. akt V U 86/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 grudnia 2015 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił wnioskodawczyni S. T. prawa do wcześniejszej emerytury rolniczej, bowiem wnioskodawczyni nie udowodniła wymaganego okresu ubezpieczenia wynoszącego 30 lat. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż nie zaliczył wnioskodawczyni okresu ubezpieczenia, w którym prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą tj. od dnia 1 grudnia 1995 roku do 15 lipca 2001 roku, od którego zależy prawo do emerytury, ponieważ wnioskodawczyni urodziła się po dniu 31 grudnia 1948 roku. Organ rentowy wskazał, iż wnioskodawczyni udowodniła tylko 27 lat, 5 miesięcy i 21 dni wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu w rolnictwie. Organ zaliczył ubezpieczonej staż pracy w okresie od 1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1995 roku oraz od 1 lipca 2001 roku do 21 grudnia 2015 roku.

Od powyższej decyzji wnioskodawczyni dnia 14 stycznia 2016 roku wniosła odwołanie, wnosząc o zmianę decyzji poprzez przyznanie jej prawa do emerytury rolniczej. Skarżąca wskazała, że w spornym okresie od 26 marca 1978 roku do 31 grudnia 1982 roku prowadziła działalność rolniczą, ale wraz z mężem T. T. korzystała z ustawowego zwolnienia z obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenie w rolnictwie.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania. Organ podniósł, iż wnioskodawczyni w żaden sposób nie udokumentowała, że w wyżej wskazanym okresie korzystała ze zwolnienia z opłacania składek.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

S. T., urodzona (...) w dniu 20 listopada 2015 roku wystąpiła o przyznanie jej prawa do emerytury rolniczej. W dniu (...) 2008 roku wnioskodawczyni ukończyła 55 lat.

(dowód: wniosek o emeryturę - k. 1-1v akt KRUS)

Niekwestionowany przez KRUS okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wnioskodawczyni wynosi 27 lat 5 miesięcy, 21 dni i obejmuje okres pracy w gospodarstwie rolnym od:1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1995 roku i od dnia 1 lipca 2001 roku do 21 grudnia 2015 roku.

(dowód: decyzja organu rentowego z dnia 21 grudnia 2015 roku, k. 36-36v akt KRUS, karta ewidencyjna ubezpieczonego, k. 31v-32 akt sprawy, zaświadczenie dotyczące okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, okresów podlegających zaliczeniu oraz wysokości opłaconych składek, k. 3-6 akt KRUS, akt własności ziemi k. 13-15 akt KRUS, akt notarialny k.16-17, 18-19 akt KRUS)

Organ rentowy odmówił zaliczenia do uprawnień emerytalnych okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 26 marca 1978 roku do 31 grudnia 1982 roku, bowiem wnioskodawczyni nie udokumentowała, że wraz z małżonkiem korzystała ze zwolnienia z opłacania składek.

(dowód: odpowiedź na odwołanie, k. 7-7v akt spraw),

Urząd Gminy K. nie posiada dokumentów potwierdzających fakt odprowadzania składek na ubezpieczenie emerytalne rolników przez S. T. ani dotyczących zwolnienia jej z obowiązku opłacania składek za okres czasu od 26.03.1978 r. do 31.12.1982 r.

(dowód: pismo z Urzędu Gminy K., k. 3 i 33akt sprawy)

W dniu 20 marca 1975 r. Naczelnik Powiatu w R. wydał dwa akty własności ziemi stwierdzające, że T. T. stał się z mocy samego prawa właścicielem nieruchomości: oznaczonej o powierzchni 2,48 ha położonej w K.. R. oraz o powierzchni 1,74 ha położonej w R.. W dniu 14.12.1979 r. T. T. kupił nieruchomość rolną położoną w R. o powierzchni 0,72 ha.

(dowód: akty własności ziemi - k. 14 i 15, odpis aktu notarialnego – k. 16 akt KRUS)

S. T. oraz T. T. zawarli związek małżeński 26 marca 1978 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w K..

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa, k. 8 akt KRUS)

Od chwili zawarcia małżeństwa wnioskodawczyni pracowała wraz z mężem w gospodarstwie rolnym. W dniu 10 lipca 1980 r. T. T. uzyskał akt własności ziemi na nieruchomość oznaczoną numerem działki (...) o powierzchni 0,17 ha położoną w R..

Po zawarciu małżeństwa małżonek skarżącej złożył do Urzędu Gminy K. wniosek o zwolnienie od obowiązku opłacania składek przez pięć pierwszych lat prowadzenia gospodarstwa rolnego na podstawie art. 40 ustawy z dnia 27 października 1977 roku o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin. Urząd Gminy wydał decyzję potwierdzającą korzystanie przez wnioskodawczynię z ustawowego zwolnienia z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze. Wnioskodawczyni nie jest w posiadaniu odpisu tej decyzji z uwagi na pożar, który miał miejsce w jej domu 1989 r.

(dowód: zeznania świadka T. T. – k. 18-19 akt sprawy, przesłuchanie wnioskodawczyni - k. 40-40v. zw. z k. 18 akt sprawy, akt własności ziemi – k. 14 akt KRUS)

Wnioskodawczyni z dniem 26.10.2015 r. zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, oddając posiadane gospodarstwo rolne w dzierżawę swojemu synowi.

(dowód: umowa dzierżawy –k. 25-28 akt rentowych)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 277 ze zm.), zwanej dalej w skrócie ustawą, emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący w przypadku wnioskodawczynie 62 lata (ust. 1 a pkt 25),
- podlegał ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu przez okres co najmniej 25 lat z uwzględnieniem art. 20.

W myśl art. 19 ust. 2 tej ustawy emerytura rolnicza przysługuje także ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 -3 ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i członków ich rodzin w latach 1983 – 1990,
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.,
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1 nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do renty lub emerytury na podstawie odrębnych przepisów. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31.12.1948 r.

O. rentowy odmawiając przyznania wnioskodawczynie prawa do emerytury uznał, że nie posiada ona wymaganego okresu ubezpieczenia wynoszącego co najmniej 30 lat ani też nie osiągnęła wieku emerytalnego wynoszącego w jej przypadku 62 lata, o którym mowa w art. 19 ust. 1 i 1 a pkt 25 ustawy.

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska organu rentowego o braku wymaganego 30 –letniego okresu ubezpieczenia, uznając, że czas od dnia 26.03.1978 r. do 31.12.1982 r. należy doliczyć do powyższego okresu. Organ rentowy odmawiając uwzględnienia powyższego okresu pominął uregulowanie zawarte w art. 40 ustawy z dnia 27.10. (...). o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. Nr 32, poz 140 ze zm.).

W sprawie jest bezsporne, że wnioskodawczynie prowadząc gospodarstwo rolne od 26.03.1978 r. do 31.12.1982 r. nie opłacała składek na ubezpieczenie społeczne rolników, ponieważ była zwolniona z tego obowiązku ustawowo.

Ubezpieczenie społeczne rolników na podstawie ustawy z dnia 27.10.1977 r. było obowiązkowe i pociągało za sobą obowiązek opłacania składki na to ubezpieczenie (art. 38). Przepis art. 40 stanowił, że rolnik, który rozpoczął prowadzenie gospodarstwa rolnego przed ukończeniem 35 lat życia zwolniony jest od obowiązku opłacania składki przez okres pierwszych 5 lat gospodarowania. Zasady opłacania składek były więc takie, że rolnik podlegający obowiązkowemu ubezpieczeniu i uprawniony do świadczeń z tego ubezpieczenia przy spełnieniu warunków

określonych w art. 40 opłacał składki poczynając od innej daty niż powstanie obowiązku ubezpieczenia. Nie można uznać, że wnioskodawczyni nie wywiązała się z obowiązku podleganiu ubezpieczeniu skoro na mocy szczególnego przepisu była zwolniona od składki na ubezpieczenie społeczne.

Organ rentowy dodatkowo powołał się regulacją zawartą w art. 6 pkt 14 ustawy, twierdząc, że przez okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rozumie się tylko takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie. Zarzut ten jest ewidentnie chybiony. Zgodnie z art. 6 pkt 14 ustawy przez okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rozumie się takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek.

Takie zwolnienie od obowiązku opłacania składek przewidywał art. 40 ustawy.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22.01.2003 r. (II UK 51/02, OSNAPiU z 2004 r., nr 7, poz. 127) okresem składkowym, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) jest okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie ustawy z dnia 27.10.1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin, w którym rolnik z mocy art. 40 tej ustawy był zwolniony od obowiązku opłacania składek.

Ponieważ zwolnienie z obowiązku opłacania składek wynikało z ustawy, nie ma żadnego znaczenia, że wnioskodawczyni nie przedstawiła deklaratoryjnej decyzji potwierdzającej korzystanie z ustawowego zwolnienia oraz że w karcie ewidencji ewidencyjnej dotyczącej wnioskodawczyni brak jest wzmianki o korzystaniu ze zwolnienia z opłacania składek na podstawie art. 40 ustawy z dnia 27.10.1977 r..

W konsekwencji należało przyjąć, wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników przez wymagany 30 – letni okres. Powyższe prowadzi do uwzględnienia odwołania. Okres prowadzenia gospodarstwa rolnego, który powinien być doliczony do okresu podleganiu ubezpieczeniu wynosi 4 lata, 10 miesięcy i 6 dni (od 26.03.1978 r. do 31.12.1982 r.). Przy zsumowaniu tego okresu z udokumentowanymi okresami składkowymi i nieskładkowymi wynoszącymi 27 lat, 5 miesięcy i 21 dni łączny okres jest wyższy niż ustawowe 30 lat.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury rolniczej od dnia 20.11.2015 r., to jest od dnia złożenia wniosku.